

Bar-Ilan University
אוניברסיטת בר-אילן

קורס מספר: 60-215-01

שם הקורס: שיטות מחקר וניסויית

סוג הקורס: הרצאה

שנה / סמסטר: תשע"ו / שנת

היקף שעות: 2 ש"ש ניקוד: 2

שם המרצה: ד"ר דוד עוז ענקי

תאריך עדכון אחרון: 05/07/2015

מטרות הקורס / תוצרי הלמידה*:

[פרטי התקשרות עם המרצה](#)

(א) להקנות עקרונות ומושגי יסוד בשיטות המחקר הננקטות בפסיכולוגיה. (ב) להקנות כלים בסיסיים לתכנון ובצוע מחקר בפסיכולוגיה.

תאור הקורס:

(א) להקנות עקרונות ומושגי יסוד בשיטות המחקר הננקטות בפסיכולוגיה. (ב) להקנות כלים בסיסיים לתכנון ובצוע מחקר בפסיכולוגיה.

א. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בסמסטר הראשון מוקדשות ההרצאות להיבטים תיאורטיים ומעשיים של השיטה הניסויית. במסגרתן לומד הסטודנט להכיר את המתודה המדעית, אתיקה מקצועית, מושגי יסוד בעריכת ניסויים, תיאוריות והשערות, תכנוני ניסוי בסיסיים (חד-משתניים ורב משתניים; תוך-נבדקים ובין-נבדקים), בקרה על משתנים חיצוניים.

בסמסטר השני לומד הסטודנט להכיר שיטות מחקר אחרות הננקטות בשדה כדרך לאיסוף נתונים ופירושם. נדונים מערכי מחקר דמויי-ניסוי, הסקר, הראיון, מדידה, מהימנות, תוקף, ושיטות דגימה. כמו כן נתרגל קריאה ביקורתית של מאמרי מחקר.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הוראה פרונטלית מלווה במצגות המצויות באתר הקורס באינטרנט. עזרי עזר נוספים כדוגמת סרטונים וראיונות. מוזמנים מרצים אורחים המרצים על תחום מומחיותם הספציפית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	המתודה (א) המדעית	יחידה 1 באו"פ	גישות לאיסוף מידע, הטיות
2	המתודה (ב) המדעית	מאמרו של פופר: מדע, פסוידו-מדע וההינתנות להפרכה.	עקרון ההפרכה של פופר, מטרות הגישה המדעית, סוגי מחקר.
3	המתודה (ג) המדעית	יחידה 1 באו"פ	שלבי החקירה המדעית,
4	השערות ותיאוריות	המפל: חקירה מדעית: המצאה ובחינה	אינדוקציה ודדוקציה, היסק דדוקטיבי תקף ולא תקף, תיאוריה וקריטריונים להערכתה.
5	משתנים	יחידה 2 באו"פ	משתנה תלוי וב"ת, מונח תיאורטי, הגדרה אופרציונלית, יחסים בין משתנים.
6	סיבתיות ומערך מתאמי	יחידה 2 באו"פ	
7	מערך מחקר ניסויי	יחידה 2 באו"פ	
8	מדידה ומהימנות (א)	יחידה 3 באו"פ	
9	מדידה ומהימנות (ב)	יחידה 3 באו"פ	
10	תוקף (א)	יחידה 3 באו"פ	תוקף תוכן, תוקף מבנה, תוקף נראה.
11	תוקף (ב)	יחידה 3 באו"פ	תוקף מבחין, תוקף מתכנס, מטריצה מרובת תכונות מרובת שיטות.
12	תוקף פנימי והאימים עליו	יחידה 6 באו"פ	
13	תוקף חיצוני ותוקף המסקנה הסטטיסטית	יחידה 6 באו"פ	
14	אתיקה		
15	מערכי ניסוי (א)	יחידה 6 באו"פ	
16	מערכי ניסוי (ב)	יחידה 6 באו"פ	מערכי ניסוי שגויים ואמיתיים.
17	מערכים דמויי ניסוי	יחידה 6 באו"פ	
18	מערכי ניסוי מורכבים	יחידה 6 באו"פ	
19	סקרים (א)	יחידה 5 באו"פ	
20	סקרים (ב)	יחידה 5 באו"פ	
21	בניית שאלון	יחידה 5 באו"פ	
22	סילום וסולמות (א)	יחידה 5 באו"פ	ליקרט, תורסטון, בוגרדוס.
23	סילום וסולמות (ב)	יחידה 5 באו"פ	גוטמן הדיפרנציאל הסמנטי

			יחידה 4 באו"פ	תצפית	24

דרישות קדם: ■
מבוא לסטטיסטיקה (שנה א') .

חובות / דרישות / מטלות**:

מרכיבי הציון הסופי: ■

הרכב הציון: הציון בקורס שיטות מחקר מתבסס על מבחן רב-ברירתי שיערך בסוף השנה שמשקלו 70% מהציון הסופי בקורס ו-30% ציון התרגול של הקורס (אשר יהיה מורכב מעבודות להגשה ותרגילי כיתה).

ביבליוגרפיה: ■

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

יחידות 1-6 בקורס של האוניברסיטה הפתוחה "שיטות מחקר במדעי החברה".

פרקי קריאה נבחרים.

חומר מחייב למבחנים:

מצגות השיעורים וחומר הקריאה.

* תוצרי הלמידה (learning outcomes) הן הצהרות המציינות במפורש מה הלומדים צפויים להשיג בסוף תקופת הלימוד בקורס. תוצרי הלמידה מוגדרים במונחים של הישגי ידע, הבנה, כישורים, יכולות ו/או עמדות שהלומד מצופה להדגים כתוצאה מהתנסותו הלימודית האקדמית בקורס. לפרטים נוספים [לחץ כאן](#).

** המדריך: איך תימנע מעבירות אתיות בהגשת עבודות. לקריאה [לחץ כאן](#).
